

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2012. május 17.

**RAJZ
ÉS VIZUÁLIS KULTÚRA**

**KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI
ÉRETTSÉGI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

**NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTERIUM**

Általános tudnivalók

- **Feleletválasztó vagy egyszerű feleletalkotó** feladatok esetében a választ csak **akkor lehet helyesnek tekinteni, ha azonos vagy egyenértékű az értékelési útmutatóban feltüntetett válasszal.**
- A **helyesírási és nyelvtani hibák nem számítanak bele az értékelésbe, az olvashatatlan válaszok viszont hibásnak minősülnek.**
- A **helyes válaszok** maximális pontértéke minden esetben **1 pont**. A **hibás vagy hiányos válaszok** (vagyis minden más válasz, ami nem egyenértékű az útmutatóban szereplőkkel) minden esetben **0 pontot** érnek.
- Amennyiben az adott választ **nem a megfelelő helyre írja be vagy** a feladatban megadotthoz képest **máshogy jelöli** a vizsgázó, **de a megoldás teljesen egyértelmű** (pl. egyszeres választás esetén egyértelmű, javítás nélküli bekarikázás), **a válasz elfogadható.**
- **Hosszabb feleletalkotó, esszé jellegű feladatok esetében** a feladatmegoldásban úgynevezett **„kulcskifejezéseket”** vagy **fontos válaszelemeket** kell keresni. Az értékelési útmutató ebben az esetben ezeket a fontos válaszelemeket tünteti fel.
- A **helyes „kulcskifejezések”** maximális pontértéke minden esetben **1 pont**. Ha a megadott válaszelem nem vagy helytelenül szerepel a válaszban, nem adható pont. Az értékelés megkönnyítése érdekében a részletes útmutató **gyakran egy kulcskifejezésnek különböző megfogalmazásait (szinonimáit)** is felsorolja, amit az útmutató a **”/”** jellel illetve a **“vagy”** szócskával jelöl. Természetesen a felsoroltak közül bármelyik elfogadható helyes válaszként, **de a szinonima értelmű kifejezésekért csak 1 pont jár** (még abban az esetben is, ha a válaszadó több kifejezéssel írja körül a fogalmat). (Pl. román stílusú **vagy** romanika = 1 pont) **Elfogadható helyes válaszként minden olyan válaszelem is, amely az értékelési útmutatóban szereplő adott kulcskifejezéssel** (vagy szinonimájával) **azonos értelmű, azonos jelentésű** (pl. körülírása, jellemzése).
- Bizonyos esetekben **nem csak szinonima értelmű kifejezések** szerepelnek egyazon fontos válaszelem kategóriájában, amelyet az **„és/vagy”** kifejezés jelöl. **Ezek a válaszelemek egyenértékűek és kiváltják egymást**, de a felsoroltakra csak 1 pont adható. Ez megadja a lehetőséget az adott tartalommal kapcsolatos különböző tartalmi elemek elfogadására és értékelésére.
- Hosszabb feleletalkotó, esszé jellegű kérdések esetében gyakran **lehetősége van az értékelőnek az útmutatóban nem szereplő, de az értékelő által helyesnek ítélt válaszelem elfogadására is 1–2 pont erejéig.**
- Hosszabb feleletalkotó, esszé jellegű kérdések esetében a részletes útmutató gyakran több fontos válaszelemet is felsorol, de **az elérhető pontértéket maximálja, például 15 fontos válaszelemet is tartalmaz az útmutató, de csak 10 pont szereshető maximummalisan.** Ezen értékelési eljárásnak is az a szerepe, hogy a különbözőképpen elsajátított ismeretek elfogadására és értékelésére is lehetőség legyen.
- A részletes útmutatóban **zárójelbe tett részek** nem képezik feltétlenül a megoldás részét, hanem további magyarázatokkal **segítik az értékelőt.**
- A feladatok megoldásában gyakran szerepelnek nevek. **Külföldi nevek** megnevezéskor helyes válasznak tekinthető az a változat is, amikor **nem a teljes név** szerepel a megoldásban (pl.: L. Bernini, Caravaggio). **Magyar nevek** esetében **csak a teljes név** fogadható el helyes megoldásnak (pl. Csontváry Kosztka Tivadar).
- A **pontozást minden feladat esetében a feladatlap megfelelő (szürke színnel jelzett), pontozásra kijelölt négyzeteibe végezze!**

1. feladat			Pontszám
Oszlopfejezetek			
1/a	ókori egyiptomi	C, H	1+1 pont
	ókori görög	A, F	1+1 pont
	bizánci	E / B	1 pont
	román kori	B	1 pont
	gótikus	D	1 pont
	barokk	G	1 pont
			8 pont
1/b	magány		1 pont
	félbetört életpálya		1 pont
	befejezetlenség		1 pont
	kompozíciós elem / vertikálitást (függőlegességet) hangsúlyozó elem / tér szétválasztó elem		1 pont
	egyéb elfogadható válasz		1 pont
legfeljebb			3 pont
összesen			11 pont

2. feladat			
Fotó			
2/a	reklámfotó	C	1 pont
	sajtófotó	A	1 pont
	természetfotó	D	1 pont
			3 pont
2/b	megfelelni a kor esztétikai igényeinek		1 pont
	egyértelműen utalnia kell a reklámozott termékre		1 pont
	könnyen érthetőnek kell lennie		1 pont
	a reklámozott tárgy előnyös tulajdonságait kell bemutatnia		1 pont
	egyéb elfogadható válasz		1 pont
legfeljebb			3 pont
összesen			6 pont

3. feladat			
Síremlékek			
3/a	klasszicizmus		1 pont
	(Antonio) Canova		1 pont
	Bécs		1 pont
			3 pont
3/b	oroszlán	bejáratot / sírt őrző lény	1+1 pont
	szárnyas géniusz	személyes védőszellem / családi őrangyal / a halál szelleme	1+1 pont
	öreg és fiatal ember	az életet / életutat bemutató jelkép	1+1 pont
	saját farkába harapó kígyó (uroborosz)	a folytonosság / az örök élet szimbóluma	1+1 pont
	piramis	utalás régi (római, egyiptomi) uralkodókra	1+1 pont
	<i>egyéb elfogadható válasz</i>	<i>egyéb elfogadható válasz</i>	1+1 pont
legfeljebb			6 pont
3/c	Michelangelo (Buonarroti): A Medici család síremléke		1 pont
	<i>egyéb elfogadható válasz</i>		1 pont
legfeljebb			1 pont
összesen			10 pont

4. feladat			Pontszám
Képzőművészeti szakkifejezések			
4/a	tónus	a festményen, rajzon a szín és fényhatások ábrázolási formája, árnyalatok Segítségével tudjuk a formát és az anyagszerűséget megjeleníteni.	1+1 pont
	struktúra	összetétel, szerkezet A művészetben jelentheti az ábrázolt tárgy anyagszerűségét, vagy utalhat az ábrázolás összetételére, szerkezetére. Alkalmazható a kifejezés az építészetben az épületek szerkezeti elemek kapcsolatára is.	1+1 pont
	komplementer színek	kiegészítő színek, színpárok A hat vagy tizenkét osztatú színekben egymással szemben találhatók. Keveredésükből semleges színek (a szürke árnyalatai) keletkeznek.	1+1 pont
	design	ipari formatervezés / tárgykultúra A művészet alkalmazott formája, amelyben a korszak formái, esztétikai elvei megjelennek a hétköznapi tárgyakban.	1+1 pont
összesen			8 pont

5. feladat		
Országház		
5/a	Steindl Imre	1 pont
	19. század vége	1 pont
		2 pont
5/b	rózsaablak	1 pont
	fiatorony	1 pont
	mérmű	1 pont
	támív	1 pont
		4 pont
összesen		6 pont

6. feladat			Pontszám
Távoli kultúrák			
6/a	inka / kecsua / prekolumbián	Dél-Amerika / Peru	1+1 pont
	iszlám / mohamedán / mór / spanyolországi iszlám	Európa / Spanyolország	1+1 pont
	buddhista	Délkelet-Ázsia / India	1+1 pont
	maya / prekolumbián	Közép-Amerika / Guatemala	1+1 pont
			8 pont
6/b	jellemző épülete a mecset / dzsámi		1 pont
	tornyát/tornyait minaretnek nevezik		1 pont
	díszítményei kerülnek a figurális ábrázolást		1 pont
	alapvetően növényi eredetű / geometrikus díszítményeket használnak		1 pont
	gyakran használnak kalligrafikus dekorációt		1 pont
	<i>egyéb elfogadható válasz</i>		1 pont
legfeljebb			4 pont
összesen			12 pont

7. feladat			Pontszám
Trón			
7/a	Tutanhamon		1 pont
	bensőséges életkép		1 pont
			2 pont
7/b	az uralkodó hatalmának hangsúlyozása		1 pont
	pompa és gazdagság hangsúlyozása		1 pont
	uralkodó jelképek / jelvények megjelenítése		1 pont
	vallási és a világi hatalom egyesítésének jelképei		1 pont
	kényelmi szerep háttérbe szorulása		1 pont
	nem kell illeszkednie a többi ülőalkalmatosságához		1 pont
	<i>egyéb elfogadható válasz</i>		1 pont
legfeljebb			4 pont
7/c	Brauer Marcel: "funkcionalista" szék vagy csőszék / Thonet-szék / <i>egyéb elfogadható válasz</i>		1 pont
legfeljebb			1 pont
összesen			7 pont

8. feladat			Pontszám
<i>Avantgárd</i>			
8/a	<i>stílusirányzat</i>	<i>társított kép</i>	<i>alkotó</i>
	expresszionizmus	C / G	(Franz) Marc / (Vaszilij) Kandinszkij
	fauvizmus	I	(Henri) Matisse
	futurizmus	B / E	(Umberto) Boccioni / (Marcel) Duchamp
	konstruktivizmus	D / H	(Kazimir) Malevich / (Piet) Mondrian
	kubizmus	A	(Pablo) Picasso
	szürrealizmus	F/ J	(Marc) Chagall / (Salvador) Dali
			12 pont
8/b	álomképek / látomások		1 pont
	tudat alatti képek / rémálmok		1 pont
	meghökkenítő képzettársítások / összefüggéstelen kapcsolatok		1 pont
	aprólékos, élethű részletek / naturalizmus		1 pont
	túlzó perspektíva		1 pont
	formatorzítások		1 pont
	metamorfózisok		1 pont
	képi idézetek / parafrázisok		1 pont
	<i>Egyéb elfogadható válaszelem</i>		1 pont
			legfeljebb 3 pont
			összesen 15 pont